

Verslag 1e bijeenkomst klankbordgroep opvanglocatie De Spaarpot

Aanwezig: Francien, Henk, Rian, Ruud, Peter, Beja (COA), Angelique (COA), Caroline (COA), Wilma (gemeente) en Martie (gemeente).

Afwezig: Mart en Harold (gemeente)

1. Welkom en kennismaking

Martie opent de bijeenkomst en heet de aanwezigen welkom op het gemeentehuis. Omdat er geen notulist aanwezig is, vraagt hij toestemming om het overleg op te nemen ten behoeve van de verslaglegging; de aanwezigen stemmen hiermee in. Aansluitend volgt een korte voorstelronde.

Aanleiding

Martie licht de aanleiding toe voor het realiseren van een tijdelijke opvanglocatie aan De Spaarpot. De huidige opvanglocatie voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) aan De Akert sluit per 1 september. Binnen de gemeente zijn geen geschikte locaties gevonden voor een permanente voorziening, waardoor is uitgeweken naar een tijdelijke oplossing.

De ontwikkeling van deze locatie is voorafgegaan door een informatiebijeenkomst voor omwonenden en bespreking in de gemeenteraad. Tegelijkertijd heeft de gemeente een bredere opgave om ongeveer 210 vluchtelingen op te vangen. In dat kader wordt ook gezocht naar structurele, langdurige opvangmogelijkheden. Tegen deze achtergrond is de klankbordgroep in het leven geroepen, om belanghebbenden actief te betrekken bij de verdere uitwerking van de tijdelijke opvang.

2. Doel, rol en werkwijze van de klankbordgroep

De klankbordgroep heeft als belangrijkste doel het ophalen van signalen, zorgen en aandachtspunten uit de omgeving. Deze worden meegenomen door gemeente en COA bij de planvorming en uitvoering.

Daarnaast vervult de groep een rol in het delen van correcte informatie en het voorkomen van misverstanden. Door regelmatig met elkaar in gesprek te gaan, kan informatie worden verduidelijkt en kunnen onjuiste beeldvorming of geruchten worden tegengegaan.

Ook is de klankbordgroep een verbindende schakel tussen bewoners, ondernemers, gemeente en COA. Van de leden wordt verwacht dat zij zowel belangen uit de omgeving inbrengen als meedenken over oplossingen en kansen, bijvoorbeeld op het gebied van participatie of vrijwilligerswerk.

Extra leden voor de klankbordgroep

De huidige groep bestaat uit een beperkt aantal deelnemers. Er wordt uitgesproken dat uitbreiding wenselijk is, zodat verschillende belangen en perspectieven beter vertegenwoordigd zijn. Enkele aanwezigen geven aan actief te willen werven in hun netwerk, onder andere via scholen en de wijk.

Vergaderlocatie

Afgesproken wordt dat de bijeenkomsten voorlopig plaatsvinden op het gemeentehuis. Zodra de opvanglocatie in gebruik is genomen, zullen de overleggen op locatie plaatsvinden en wordt het voorzitterschap overgedragen aan het COA.

Er wordt kort stilgestaan bij de naamgeving van het overleg (klankbordgroep of omwonendenoverleg), maar geconcludeerd dat dit van ondergeschikt belang is.

3. Stand van zaken en planning voorbereiding opvanglocatie

De gemeente is bezig met de voorbereiding van vergunningaanvragen, het regelen van nutsvoorzieningen en het opstellen van overeenkomsten. Hierbij wordt benadrukt dat procedures zorgvuldig en transparant verlopen en dat aanvragen openbaar worden gepubliceerd.

Tegelijkertijd wordt duidelijk dat de beoogde startdatum van 1 september 2026 waarschijnlijk niet haalbaar is. Daarom wordt gezocht naar een tijdelijke locatie elders in de regio om de huidige groep jongeren te kunnen opvangen in de tussenperiode.

Verder wordt gesproken over de aard van de tijdelijke opvang (onder andere inzet van units/containers) en de relatief hoge kosten daarvan. Dit benadrukt de noodzaak om te blijven zoeken naar meer duurzame, permanente oplossingen binnen de gemeente.

4. Inventariseren van bestaande vragen en aandachtspunten

Martie geeft aan dat deze eerste bijeenkomst nadrukkelijk bedoeld is om signalen uit de omgeving op te halen. Centraal staat de vraag wat er leeft in de wijk en welke zorgen, vragen en aandachtspunten er zijn. Deze input wordt door gemeente en COA meegenomen in het vervolgtraject.

Henk vraagt waar de jongeren onderwijs volgen en of de bereikbaarheid vanaf de opvanglocatie goed is. Hierachter ligt de zorg of de dagelijkse verplaatsing veilig en praktisch uitvoerbaar is. Beja licht toe dat de meeste jongeren onderwijs volgen aan de Jan van Brabantschool in Helmond en zich per fiets verplaatsen. Het COA begeleidt de jongeren hierin en leert hun bij aankomst fietsen, zodat zij zelfstandig kunnen reizen.

Ruud stelt de vraag wat er gebeurt met jongeren die de leeftijd van 18 jaar bereiken. Zijn zorg richt zich op de doorstroom en het perspectief voor deze groep. Beja geeft aan dat de doorstroom momenteel beperkt is, doordat het systeem vastzit. Waar jongeren voorheen relatief kort verbleven, kan dit nu oplopen tot ongeveer twee jaar in afwachting van procedures. Ook na het bereiken van de leeftijd van 18 jaar stromen zij niet altijd direct door, waardoor de verblijfsduur oploopt.

In het verlengde hiervan wordt gesproken over verschillen in achtergrond en niveau van de jongeren en de mate waarin zij de Nederlandse taal leren. Hierbij wordt geconstateerd dat dit sterk per individu verschilt. Vanaf de eerste dag wordt hier begeleiding op ingezet. Angelique geeft een toelichting op de huidige samenstelling van de groep naar nationaliteit. Beja vult aan dat het om een diverse groep gaat, met ongeveer één derde meisjes (ongeveer 18), waaronder twee baby's.

Henk uit vervolgens zijn zorg over de leefruimte in de opvangvoorzieningen, met name situaties waarin meerdere jongeren in beperkte ruimte verblijven. Vanuit het COA wordt toegelicht dat de omstandigheden in een noodopvang soberder zijn dan in een tijdelijke opvanglocatie zoals De Spaarpot. Beja plaatst dit in perspectief door een vergelijking te maken met studentenkamers, en geeft aan dat jongeren hier in de praktijk vaak beter mee omgaan dan vooraf wordt gedacht. Daarbij wordt ook aangegeven dat de inrichting van opvangvoorzieningen niet op lokaal niveau kan worden aangepast.

Peter brengt, mede namens ouders van jeugdleden van de voetbalvereniging, zorgen naar voren over de veiligheid in de avonduren. De vereniging heeft om en nabij 700 jeugdleden die frequent gebruik maken van het sportpark. Zijn zorg richt zich met name op de sociale veiligheid bij aankomst en vertrek van jeugdspelers, die gebruik maken van (deels) onverlichte routes. Tegelijkertijd benadrukt hij dat hij geen concrete incidenten verwacht, maar dat hij als voorzitter wel duidelijkheid wil over aanspreekpunten en het handelingsperspectief bij eventuele problemen.

Beja geeft aan dat de opvanglocatie 24 uur per dag bereikbaar is via een centraal telefoonnummer. Meldingen worden direct opgepakt door de dienstdoende coördinator en binnen het team overgedragen. Zij licht toe dat incidenten actief worden besproken met de jongeren en dat snel handelen de standaard werkwijze is. Peter geeft hierbij een concreet voorbeeld uit het verleden, waarbij een melding vanuit de voetbalclub direct werd opgepakt en herhaling werd voorkomen. Dit wordt door hem als gewenste werkwijze benoemd.

Aanvullend geeft Peter aan dat het voor de vereniging belangrijk is dat ook de accommodatiebeheerder rechtstreeks contact kan opnemen met het COA indien nodig. Hier wordt positief op gereageerd.

Francien vraagt of er afstemming plaatsvindt met voetbalvereniging Braakhuizen. Peter bevestigt dit. Vervolgens wordt breder gekeken naar de leefomgeving rond het sportpark. Peter benoemt de aanwezigheid van hangjeugd op verschillende plekken en vraagt zich af hoe de komst van een nieuwe groep jongeren zich hiertoe verhoudt. Zijn zorg richt zich op de combinatie van verschillende doelgroepen in hetzelfde gebied, waaronder ook arbeidsmigranten die in de omgeving verblijven. Er wordt benadrukt dat dit een gezamenlijk vraagstuk is waar mogelijk verbinding in gezocht moet worden.

Ook het ontbreken van verlichting op diverse paden wordt opnieuw als aandachtspunt ingebracht. Beja herkent het signaal en spreekt af, om samen met betrokkenen de situatie ter plaatse in de avond te bekijken, om een beter beeld te krijgen van de knelpunten.

Henk vraagt tot slot hoe het COA omgaat met onderlinge conflicten tussen jongeren. Zijn zorg richt zich op de beheersbaarheid van de groep. Beja legt uit dat de opvang wordt georganiseerd als een begeleide leefomgeving, vergelijkbaar met een gezinssituatie. Incidenten worden geregistreerd en gevolgd door een correctiegesprek en passende maatregelen. Zij benadrukt dat het COA zeer transparant is in het registreren van incidenten, maar dat het daarbij vaak om relatief lichte

voorvallen gaat. Alle incidenten worden besproken met de jongeren, met als doel gedragsverbetering.

Geconcludeerd wordt, dat deze doelgroep vaak onder een vergrootglas ligt en dat dit kan leiden tot een vertekend beeld. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat alertheid belangrijk blijft, mede omdat jongeren zich ook buiten de opvanglocatie begeven. Het belang van goede onderlinge communicatie en korte lijnen tussen betrokken partijen wordt door meerdere aanwezigen benadrukt.

Martie sluit dit agendapunt af met de opmerking dat signalen en zorgen ook in het vervolg – zowel tijdens bijeenkomsten als tussentijds – gedeeld kunnen blijven worden.

5. Informatievoorziening (website en nieuwsbrief)

Tegelijkertijd met het informeren van de klankbordgroep als wijkbewoners en betrokkenen is er ook een webpagina ingericht. Wilma en Caroline geven een toelichting op de webpagina. Er staan ook enkele foto's op die tijdens de informatieavond zijn gedeeld. Als je in de zoekfunctie "vluchtelingen" aangeeft, dan kom je op de sectie die over opvang vluchtelingen gaat. Daar wordt ook de voortgang op gepubliceerd.

Daarnaast komt er een nieuwsbrief. Daar is tijdens de informatiebijeenkomst ook al aandacht voor gevraagd. Daar kan iedereen op inschrijven. Het is fijn als daar door de leden van de klankbordgroep ook bredere bekendheid aan wordt gegeven. Ook vanuit de gemeente zullen andere mensen erop attent worden gemaakt. De leden van de klankbordgroep ontvangen de nieuwsbrief sowieso. Zij kunnen die dan doorsturen naar andere belangstellenden zodat zij zich er ook op kunnen abonneren. De voetbalclub zet de brief met een link op haar website.

6. Vervolgafspraken / planning volgende bijeenkomst

Eerder is gedacht aan een tweewekelijkse frequentie, maar vanwege het beperkte aantal nieuwe ontwikkelingen wordt besloten om de eerstvolgende bijeenkomst over 4 weken in te plannen.

De volgende bijeenkomst wordt ingepland via een datumprikket (eind juni), die door Martie wordt verzonden

7. Rondvraag en sluiting

- Henk vraagt waarom er geen vergunning wordt aangevraagd voor meerdere units op De Spaarpot. Er is volgens hem voldoende plek. Martie verwijst naar de toezegging die er is gedaan richting de gemeenteraad en de directe omgeving. Verder is eerder al aangegeven door de gemeenteraad – onder meer naar aanleiding van de enquête die voorafgaand aan het vaststellen van de kaders is gehouden – dat de voorkeur in de gemeente gaat naar kleinschalige locaties. Daarnaast zijn AMV-locaties in de regel niet groter dan 60-70 plekken.
- Peter geeft aan dat de voetbalclub tijdens de tijdelijke opvang van asielzoekers op het voormalige bedrijfsterrein in 2024 water beschikbaar heeft gesteld, aangezien op het terrein geen eigen wateraansluiting aanwezig was. Als dit in de toekomst opnieuw nodig mocht zijn, wordt verzocht dit tijdig af te stemmen. De voetbalclub is bereid hierin mee te denken en ondersteuning te bieden.
- Beja maakt een afspraak met Peter en Rian.
- Caroline kan er vanwege drukke werkzaamheden wellicht een volgende keer niet bij zijn. Afgesproken wordt, dat zij gewoon wordt meegenomen in de datumprikket.
- Ruud vraagt of er een overzicht van de leden van de klankbordgroep met telefoonnummers verstrekt kan worden. Martie zal deze aan de leden toesturen. Het is wel de bedoeling, dat deze lijst niet verder wordt gedeeld buiten de klankbordgroep om.

Martie dankt alle aanwezigen voor hun deelname aan de klankbordgroep en hun bijdrage aan deze eerste bijeenkomst en sluit vervolgens de vergadering.